

Streszczenie. Katecheza VII. Ks. Jan Bartoszek. Współuczestnictwo i współodpowiedzialność w budowaniu i rozwoju wspólnoty Kościoła (*participatio*), czyli aktywny udział świeckich w życiu i misji Kościoła (*missio*)

Poprzez sakrament chrztu świętego, który jest pierwszym i najważniejszym sakramentem, człowiek zostaje włączony do wspólnoty ludzi wierzących. Od momentu przyobleczenia się w Chrystusa i zmycia grzechu pierwotnego każdy człowiek jest pełnoprawnym członkiem Kościoła. Każdy członek Kościoła powinien wiedzieć, że od tej chwili jest podmiotem wszystkich praw, a nauka Boża i katechizm nie są przeznaczone tylko dla nielicznych wybranych i osób wtajemniczonych, lecz każdy świecki wierny jest odpowiedzialny za zachowanie depozytu wiary. Świeccy mają do spełnienia sobie właściwe, im przynależne funkcje. Często jednak nie wiedzą, co należy do nich, a co tylko do hierarchii. Świeckich traktuje się czasem jak owieczki, które mają coś przynieść, coś zaśpiewać, odejść i siedzieć cicho. Brakuje poczucia wspólnoty w Kościele, brakuje poczucia Kościoła jako ciała, w którym każdy ma swoje miejsce i w którym każdy ze względu na to, że jest członkiem Kościoła, spełnia określone funkcje, ale tylko te należące do niego.

Osoby świeckie, będące pełnoprawnymi członkami Kościoła, odróżniają się od osób duchownych przez właściwy sobie charakter świecki, który wskazuje nie tylko na określony stan życia, ale także na specyfikę ich powołania, pozostającą zawsze powołaniem do Królestwa Bożego.

Domeną i odpowiedzialnością ludzi świeckich jest uzdrawianie i uświęcanie od wewnątrz życia rodzinnego (jako ojcowie, matki, mężowie, żony, dzieci, dziadkowie) oraz społecznego (jako obywatele demokratycznego państwa) poprzez rozświetlanie go światłem Ewangelii, a także szukanie królestwa Bożego, zajmując się sprawami świeckimi i kierując nimi zgodnie z wolą Bożą. Podstawowym organizmem dla członków Akcji Katolickiej, w którym realizuje swoją misję Kościół, gdzie żyje i się rozrasta, jest rodzina. To właśnie wierni żyjący w małżeństwie mają szczególny obowiązek, a także są odpowiedzialni za to, aby się przyczynić do budowania Ludu Bożego przez małżeństwo i rodzinę. W dekrecie o apostołstwie świeckich ojcowie soboru nazwali rodzinę „domowym sanktuarium Kościoła” oraz stwierdzili, że najważniejszym obowiązkiem małżonków chrześcijańskich jest właśnie „ukazywanie i potwierdzanie swoim życiem nierozzerwalności i świętości węzła małżeńskiego”.

Jan Paweł II w przemówieniu do biskupów polskich podczas wizyty *ad limina Apostolorum* 12 stycznia 1993 r. podkreślił, iż stan rodziny jest niezmiernie czułym wskaźnikiem zdrowia danego społeczeństwa. We wspomnianym przemówieniu do niepokojących symptomów zagrożenia rodziny papież zalicza także szerzące się dziś objawy zmęczenia, apatii, bezideowości, biernego ulegania mitowi pieniądza. Zapomina się, że prawo do życia jest podstawowym prawem człowieka.

Świeccy, mając swój udział, na mocy chrztu, w misji królewskiej Chrystusa, mogą partycypować w pełnieniu niektórych urzędów i funkcji w Kościele. Zgodnie z wytycznymi prawa kanonicznego świeccy mogą na terenie parafii wykonywać zadania animatora działalności duszpasterskiej, mogą uczestniczyć w parafialnej radzie duszpasterskiej oraz radzie ekonomicznej. Jeśli chodzi o udział w funkcji kapłańskiej Chrystusa, to wierni świeccy, tak jak pozostali członkowie Kościoła, spełniają w nim swoje określone zadania. Przede wszystkim wypełniają je przez udział w liturgii Kościoła, a także za pomocą innych środków, jak modlitwa, dzieła pokuty i miłości. Kodeks Prawa Kanonicznego przyznaje świeckim mężczyznom i kobietom, będącym w określonym wieku i odznaczającym się przymiotami ustalonymi przez zarządzenie konferencji episkopatu, uprawnienia do wykonywania na stałe posługi lektora i akolity w czynnościach liturgicznych, jak również wykonywać funkcję komentatora, kantora lub inne, zgodnie z przepisami prawa. Problem polega jednak na tym, że niestety często zaangażowanie wiernych świeckich sprowadza się tylko do zewnętrznych praktyk religijnych. Aktywność, do której nawołują kolejno posoborowi papieże oraz zobowiązują przepisy prawa, musi ulec ożywieniu przez odpowiednie formy przygotowania i pouczenia świeckich, gdyż to właśnie w ten sposób realizują oni swoje powołanie i posłannictwo w Kościele i świecie. Ta sytuacja wymaga również zmiany mentalności sprawujących w Kościele funkcję kapłaństwa urzędowego. Hierarchia kościelna winna dostrzec w świeckich potencjał do głoszenia Ewangelii „aż po krańce świata”.